

KVALITETSDEKLARATION

Kvartalsutfall för kommuner och regioner

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod

OE0111

Referenstid

2021 kvartal

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att ta fram periodiserade kvartalsuppgifter om kommunernas och regionernas externa utgifter och inkomster samt investeringar.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikens huvudanvändare är nationalräkenskaperna (NR) som behöver uppgifter på en detaljerad nivå för att kunna göra beräkningar av den kvartalsvisa bruttonationalprodukten (BNP) och av kvartalsvist finansiellt sparande inom den kommunala sektorn.

I de kvartalsvisa beräkningarna i NR används Kvartalsutfallet som underlag till det kontosystem som sammanfattar och beskriver kommunal- och regionsektorns ekonomiska aktiviteter och utveckling. NR:s beräkningar används i sin tur för makroekonomiska analyser och som beslutsunderlag för riksdag, regering, riksbank m.fl.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken omfattar samtliga kommuners och regioners intäkter, kostnader samt investeringar och presenteras på riksnivå.

1.2.1 Objekt och population

Kvartalsutfallets målpopulation och målobjekt är Sveriges samtliga kommuner och regioner. Detta stämmer helt överens med den intressepopulation som kan härledas ur statistikens ändamål och användarnas informationsbehov. Observationsobjekten är desamma som målobjekten.

1.2.2 Variabler

Kvartalsutfallets målvariabler relaterar till kommunernas och regionernas kostnader, intäkter och investeringar. Finansiella intäkter och kostnader redovisas separat.

Observationsvariablerna är desamma som målvariablerna och definieras utifrån kontoplanen *Kommun-Bas 21* samt *Region-Bas 21*. Det är enskilda konton, kontogrupper eller underkonton som efterfrågas utan någon uppdelning på olika verksamheter.

En grov gruppering av mål-/observationsvariabler visas i tabellen nedan. En mer detaljerad beskrivning av specifika målvariabler för respektive del finns i bilaga 1.

Tabell 1. Översiktlig gruppering av mål-/observationsvariabler

Avdelning
Verksamhetens kostnader
Verksamhetens intäkter
Finansiella poster
Investeringsredovisning

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska mått som används är summa.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Uppgifterna redovisas separat för kommuner och regioner på riksnivå.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden är utfallsdata för vart och ett av årets passerade kvartal samt helårsprognoser för innevarande kalenderår.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Kvartalsutfallet är en totalundersökning med cut-off. Detta innebär att endast uppgifter från de till befolkningsmängden största kommunerna samlas in medan övriga kommuners uppgifter modellskattas. Från regionerna samlas uppgifter in från samtliga.

De principer som tillämpas vid den modellbaserade skattningen följer i huvudsak antagandet att saknade variabelvärdens relativa utveckling över tid varit densamma som den relativa utvecklingen för summan av alla tillgänglig värden för samma variabel.

Det faktum att uppgifterna till stor del baseras på kommunernas och regionernas bokföringssystem bidrar positivt till tillförlitligheten.

Den modellbaserade ansats som används för att kompensera för att undersökningen inte samlar in uppgifter från alla kommuner kan dock bidra till en viss osäkerhet i statistiken.

Något osäkerhetsmått för skattningarna publiceras inte.

2.2 Osäkerhetskällor

För *kommunerna* är det modellantaganden som bedöms vara den största osäkerhetskällan. Denna källa bidrar dock inte till osäkerhet för *regionerna*.

Mätfel är den osäkerhetskälla som bedöms vara mest betydelsefull för regionerna och den näst mest betydelsefulla för kommunerna.

2.2.1 Urval

Inget urval görs. Källan bidrar därför inte till statistikens osäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen är Sveriges samtliga kommuner och regioner. SCB följer Sveriges indelning i kommuner och län som finns beskrivna i Svensk författningssamling (SFS), *Tillkännagivande* ([2007:229](#)) om länens indelning i kommuner.

Rampopulationen och målpopulationen överensstämmer helt. Källan bidrar därför inte till statistikens osäkerhet.

2.2.3 Mätning

Mätfel i form av felaktiga svar kan förekomma. Ett exempel är svårigheter hos kommunerna och regionerna att periodisera beloppen över kvartalen. Någon uppskattning av storleken på osäkerheten som beror på eventuella mätfel har inte gjorts.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan mätning bedöms vara måttlig.

2.2.4 Bortfall

Det är ovanligt med objektsbortfall i undersökningen. Även partiellt bortfall är ovanligt. I de fall partiellt bortfall förekommer så är det oftast prognostiserade helårsvärden som saknas.

Skulle bortfall förekomma sker det i de allra flesta fall en imputering av saknade värden. Undantaget är objektsbortfall bland andra kommuner än storstadskommuner, som istället hanteras genom att de förs till den del av population som skattas med hjälp av en modellbaserad ansats (se 2.2.6).

För *regionerna* imputeras allt objektsbortfall och allt partiellt bortfall. Imputeringarna baseras på senaste helårsvärden från statistiken *Räkenskapssammandrag för kommuner och regioner (RS)* och den kvartalsvisa utveckling som skett, för den specifika variabeln, bland svarande objekt i Kvartalsutfallet. Vid imputering tar man också hänsyn till de värden uppgiftslämnaren redan fyllt i så att konsistens bibehålls.

För *kommunerna* görs imputeringar av partiellt bortfall baserat på senaste insamlade helårsvärden från RS och den kvartalsvisa utveckling som skett för den specifika variabeln bland svarande kommuner i Kvartalsutfallet.

Eventuellt objektsbortfall bland *storstadskommunerna* (Stockholm, Göteborg och Malmö) imputeras också. Vid denna imputering används den senaste lämnade helårsprognosen i Kvartalsutfallet eller, om denna saknas, det i RS senaste insamlade helårsvärdet för den aktuella kommunen. Detta värde skrivs sedan fram till ett prognostiserat helårsvärde med hjälp av genomsnittlig relativ förändring för den specifika variabeln bland de svarande kommunerna i Kvartalsutfallet. Det prognostiserade helårsvärdet fördelas sedan ut på de redovisade kvartalen med hjälp av den genomsnittliga fördelningen bland de svarande kommunerna.

Påverkan på statistikens tillförlitlighet från osäkerhetskällan bortfall bedöms vara liten.

2.2.5 Bearbetning

Vissa variabeltransformationer kan ibland behöva göras för att anpassa den hjälpinformation som hämtas från *Räkenskapssammandrag för kommuner och regioner (RS)* så att den kan användas till Kvartalsutfallets imputeringar och modellskattningar.

Då variablerna i både RS och Kvartalsutfallet baseras på kontoplanen *Kommun-Bas 21* samt *Region-Bas 21* är riskerna för osäkerhet till följd av dessa transformationer tämligen begränsade. Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan bearbetning bedöms därför vara liten.

2.2.6 Modellantaganden

Vid skattning av rikstotaler för *kommuner* måste compensation göras för den del av populationen som hamnar under cut-off-gränsen¹ och därmed inte lämnar in uppgifter. För detta tillämpas ett modellbaserat skattningsförfarande.

Skattningsförfarandet bygger på antagandet att utvecklingen under de undersökta kvartalen i genomsnitt varit densamma för gruppen av icke-undersökta objekt som för gruppen av undersökta objekt. Som hjälpinformation används årsstatistiken från *Räkenskapssammandrag för kommuner (RS)*, www.scb.se/oe0107, vilken är tillgänglig för samtliga kommuner.

För att inte *kommuner* med extrema värden, som bedömts vara korrekta, ska kunna ha för stor påverkan på skattningsförfarandet finns även möjligheten exkludera vissa kommuner från underlaget till skattningsmodellen. De gäller t.ex. de tre storstadskommunerna, Stockholm, Göteborg och Malmö, som alltid utesluts från underlaget.

Påverkan på osäkerheten från källan modellantaganden är obefintlig för *regionerna* men kan ha en viss betydelse för *kommunerna*.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Vid varje publiceringstillfälle görs revideringar av tidigare publicerade kvartal samma år. Någon studie av hur pass omfattande dessa revideringar är har hittills inte genomförts men en viss förändring av statistikvärdena sker nästan alltid eftersom regionerna och kommunerna uppmanas att periodisera över kvartalen.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden varierar beroende på kvartal men är i genomsnitt c:a 2 månader.

¹ Cut-off-gränsen dras när man fångat cirka 70% av kommunernas totala intäkter respektive kostnader under föregående år,

3.2 Frekvens

Statistiken beskriver samtliga årets kvartal. Statistiken samlas in, sammanställs och publiceras kvartalsvis, d.v.s. vid fyra tillfällen per år.

3.3 Punktlighet

Statistiken publicerades första gången december 2019. Kommande publiceringar annonseras i SCB publiceringsplan.²

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/oe0111.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

På uppdragsbasis kan mer detaljerad statistik än vad som publiceras tas fram. Se kontaktuppgifter under avsnitt G.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i Statistikdatabasen³. I Statistikdatabasen redovisas rikstotaler för populationerna kommuner och regioner uppdelat på kvartal. Användarna har i statistikdatabasen möjlighet att ladda ner statistiken som tabeller eller egendesignade diagram.

4.4 Dokumentation

Upplägg och genomförande av Kvartalsutfallet finns dokumenterad i *Statistikens framställning* och undersökningens kvalitet finns sammanfattad i detta dokument, *Kvalitetsdeklaration*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer är tillgängliga via SCB:s webbplats, www.scb.se/oe0111, under rubriken *Dokumentation*.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Enkätens variabelinnehåll har sedan undersökningen började genomföras år 2003 varit i stort sett oförändrat. Bas-kontoplanerna revideras dock med jämna mellanrum, vilket gör att kopplingar mellan variabler och konton ibland måste uppdateras. Över lag finns det på variabelnivå dock en stor jämförbarhet över tid.

Under det första kvartalet 2020 började pandemin covid-19 spridas i Sverige och påverkade samhället under de resterande kvartalen av året. Vi har även sett dessa effekter under 2021. Detta har påverkat vissa av statistikvärdena, till exempel på grund av utökade statsbidrag till kommuner och regioner och i form av ökade kostnader inom hälso- och sjukvården. I princip har detta dock

² www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern.

³ www.statistikdatabasen.scb.se.

inte lätt till några begreppsmässiga förändringar i statistiken och det har därför inte påverkat jämförbarheten mellan kvartalen.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

God jämförbarhet föreligger mellan kommuner och regioner så länge man tar deras olika verksamhetsområden i beaktande. Därutöver är variablerna i respektive enkät för kommunerna och regionerna kopplade mot de konton som finns i Kommun-Bas respektive Region-Bas, vilka är anpassade efter den kommunala redovisningslagen samt utgår från BAS standardkontoplaner för företag.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Eftersom variablerna i både *Kvartalsutfallet* och *Räkenskapssammandrag för kommuner och regioner (RS)* baseras på de definitioner som finns i kontoplanen *Kommun-Bas 21* samt *Region-bas 21* och dessutom har identiska objekt och populationer är de mycket lämpliga att sammanvända.

Även statistik från undersökningarna *Konjunkturlönestatistik för kommuner (KLK)* www.scb.se/am0108, *Konjunkturlönestatistik för regioner (KLR)* www.scb.se/am0109, *Registrerad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)* www.scb.se/am0207, *Kommunerna och regionernas finansiella tillgångar och skulder (KTS/RTS)* www.scb.se/oe0106 samt *Utförarregistret* www.scb.se/ufreg är lämplig att sammanvända med *Kvartalsutfallet*.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Eventuella brister i numeriska överensstämmelsen i publicerade data beror på avrundningar.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Kvartalsutfallet ingår i *Sveriges officiella statistik (SOS)*. För statistik som ingår i SOS gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se *lagen (2001:99)* och *förordningen (2001:100)* om den officiella statistiken samt SCB:s föreskrifter (*SCB-FS 2016:17*) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § *offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)*.

Samtliga uppgifter som samlas in i Kvartalsutfallet är offentliga.

C Bevarande och gallring

Särskilda gallringsföreskrifter finns inte. Resultaten långtidslagras.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt *lagen (2001:99)* och *förordningen (2001:100)* om den officiella statistiken, samt ytterligare specificerat genom *Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2021:7)* om uppgifter till statistik om

kommunernas och regionernas kvartalsutfall. Föreskrifterna är framtagna i samråd med organisationen Sveriges kommuner och regioner (SKR).

E EU-reglering och internationell rapportering

Någon direkt EU-reglering finns inte för Kvartalsutfallet avseende kommuner och regioner, däremot används statistiken av Finansräkenskaperna, www.scb.se/fm0103, som i sin tur är EU-reglerade. Någon internationell rapportering av Kvartalsutfallet för kommuner och regioner görs inte i dagsläget.

F Historik

Första undersökningen i dess nuvarande form genomfördes 2003. Undersökningen har sedan dess genomgått förändringar avseende insamlingsförfarande och innehåll. För mer information se 5.1 ovan.

Statistiken publicerades för första gången i december 2019.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Anton Axelson
E-post	anton.axelsson@scb.se
Telefon	010-479 61 49